

هشدار درباره بحران کمبود آب شیرین

از ملل متعدد که با مسائل آب سر و کار دارند، دخیل بوده و برای نخستین بار اهدافی مشترک در زمینه آب و میزان پیشرفت در حوزه‌های مانند بهداشت، غذا، زیست بوم، شهرها، صنعت، انرژی، مدیریت بحران، ارزیابی اقتصادی، اشتراک منابع و حکومتها موردن بررسی قرار گرفته است. ۲۳ همتای سازمان ملل اعضاً برنامه جهانی ارزیابی آب را تشکیل می‌دهند که دبیرخانه آن در یونسکو قرار دارد.

آقای کوی چیرو ماتسورا^۱، مدیرکل یونسکو، در زمینه بحران آب در جهان می‌گوید: بحران آب چیزی است که در راس تمامی بحران‌های اجتماعی و طبیعی قرار گرفته که اینای بشر برای بقای خود و کره زمین با آن مواجه هستند.

براساس این گزارش، برخلاف مذکرات پیوسته انجام شده درباره بحران آب، اوضاع رو به وخامت گذاشته و هر روزه حدود ۲ میلیون تن مواد زاید در رودخانه‌ها، دریاچه‌ها و نهرها تخلیه می‌شود. این در حالی است که یک لیتر فاضلاب، حدود ۸ لیتر آب شیرین را آلوده می‌کند. همچنین براساس محاسباتی که در این گزارش آمده، حدود ۱۲ هزار کیلو متر مکعب آب آلوده در سراسر جهان وجود دارد که از همه آب موجود در بستر ۱۰ رودخانه بزرگ دنیا بیشتر است. بنابراین چنانچه روند آلودگی با رشد جمعیت هماهنگ باشد، دنیا تا سال ۲۰۵۰ حدود ۱۸ هزار کیلومتر مکعب از آب شیرین خود را از دست می‌دهد که این میزان تقریباً ۹ بار بیش از رقمی است که اکنون در کشورهای جهان، هر ساله صرف آبیاری شده و بیشترین میزان مصرف منابع آب محسوب می‌شود. در حال حاضر میزان آب مصرفی در بخش آبیاری ۷۰ درصد آبهای استحصالی در سراسر جهان را در بر می‌گیرد.

تا نیمه این قرن در بدترین حالت ۷ میلیارد نفر در ۶۰ کشور و در بهترین حالت ۲ میلیارد نفر در ۴۸ کشور جهان با کمبود آب مواجه خواهند شد. همچنین این بحران با عواملی چون رشد جمعیت و اتخاذ سیاست‌ها مرتب خواهد بود. از سوی دیگر ۲۰ درصد از افزایش میزان کمبود آب به گونه‌ای تخمینی از تغییرات آب و هوا نشأت گرفته است. گرچه مناطق مرطوب احتمالاً باران بیشتری خواهند داشت اما انتظار می‌رود میزان باوان در مناطق خشک و حتی در برخی مناطق حاره‌ای و نیمه‌حاره‌ای کاهش یافته و بیشتر به گونه‌ای نامنظم بیارد. با این روند کیفیت آب نیز با افزایش سطوح آلودگی و دمای آب بدتر خواهد شد.

بر اساس گزارش اخیر سازمان توسعه جهانی آب با عنوان «آب برای مردم، آب برای زندگی»^۲ که از سوی سازمان ملل منتشر شده است، از آنجا که با ناکارآمدی در سطح مدیریتی روبرو هستیم، بحران جهانی آب در سال‌های پیش رو به سطح بی‌سابقه‌ای خواهد رسید. این کمبود رو به افزایش سرانه آب، در بسیاری از قسمت‌های جهان در حال توسعه روی می‌دهد چرا که بدليل رشد جمعیت، آلودگی و تغییرات آب و هوایی منابع آب به گونه‌ای مستمر در حال کاهش است. این گزارش، جامع‌ترین و روزآمدترین بررسی اجمالی است که از وضعیت منابع آب صورت گرفته است. گزارش مذکور که در آستانه سومین اجلاس جهانی آب «کیوتو، زاپن»^۳ ارائه شده مهم‌ترین پژوهشی است که در اختیار این اجلاس قرار گرفته؛ اجلالی که به وسیله یونسکو و اداره امور اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متعدد سرپرستی می‌شود.

برای تدارک این گزارش تمامی کارگزاری‌ها و کمیسیون‌هایی

1-Koichiro
Matsuura